

DES DE L'EXPERIÈNCIA CAL VOTAR SÍ A L'ESTATUT

Ara toca sí

Sense cap mena de dubte ni de recança, demano que es voti sí al projecte d'Estatut. Podria creure que el procés s'hauria d'haver plantejat ja d'entrada d'una altra manera. Podria criticar alguns aspectes de tot el procés de negociació. Podria lamentar alguns costos que tot plegat ha tingut. Però de cap manera podria avalar la proposta de votar no, o d'abstenir-se. Per què? Perquè l'Estatut nou és francament millor que el del 1979. De fet, ningú no ho nega. Diuen que ens hem quedat curts, que en Rodríguez Zapatero no ha complert la promesa que va fer, que no hem modificat prou el sistema. Però ningú no diu que el nou Estatut no representa un progrés important.

EN NOM DE QUÈ S'HAURIA DE REBUTJAR? Quin benefici per Catalunya reportaria? Més encara: després de tot l'enrenou que hi ha hagut, en part per errors nostres i en part per la reacció de la resta d'Espanya i per les maniobres dels partits espanyols, si ara Catalunya rebutgés aquest Estatut l'efecte sobre l'operativitat de la nostra societat, sobre la nostra moral, sobre la nostra imatge, seria tremendament negatiu.

DES DE L'ESVERAMENT I L'EXALTACIÓ potser algú podria dir que això seria un gran revulsiu. Però des de la responsabilitat patriòtica cal dir que el país no és un camp d'experimentació ni un local d'apostes temeràries.

COMPRENC QUE HI HAGI GENT que desitja dir que no. Perquè és veritat que les coses han anat d'una manera que els pot haver produït frustració. I d'això molts, d'aquí i d'allà, en poden haver estat responsables. Però d'això el país no en té la culpa. Catalunya no n'ha de pagar el cost. Si alguna cosa no s'ha fet prou bé, i ara a sobre, per reacció, renunciem al progrés substancial que malgrat tot s'ha aconseguit, quin sentit té això? També sé que hi ha gent que diu que no valia la pena aprovar el projecte d'Estatut del 30 de setembre si després havíem d'acceptar un redactat final menys ambiciós i que, per tant, no val la pena votar sí. És cert que hi ha hagut rebaixa, però torno a dir-ho: ningú ha negat -perquè no ho pot dir, perquè no és veritat- que el nou Estatut és molt millor que el del 79. I és això el que compta. Això i una altra cosa: que no havíem de repetir el

que vàrem fer el 1979, a Sau i a Barcelona, que nosaltres mateixos, els partits catalans, vàrem rebaixar l'Estatut. Per facilitar la negociació. I el resultat va ser que també el varen rebaixar, però sobretot d'aleshores ençà ens ha estat molt difícil demanar coses a les quals nosaltres mateixos, aquí, vàrem renunciar. Va passar, per exemple, amb un sistema de finançament que era pràcticament el concert. Però a Sau mateix hi vàrem renunciar, i això ha pesat negativament sobre nosaltres cada cop que hem demanat una reforma del finançament. I com això, altres coses.

PER A MOLTS CATALANS, el projecte del 30 de setembre seguirà essent l'objectiu a assolir. I serà bo que sigui un objectiu ambiciós. Però això no vol dir que haguem de renunciar al progrés important que ara hem aconseguit, un progrés -subratllem-ho- en la bona direcció.

I PER QUÈ DIC AMB TANTA ROTUNDITAT que l'avenç que ara fem va en la bona direcció? Contesto amb una altra pregunta: quin és l'objectiu d'un Estatut? Per a què serveix un Estatut? Què fa que se'l pugui considerar bo o dolent, millor o pitjor?

ES BO, O ÉS MILLOR, si serveix perquè un país, Catalunya, pugui complir els seus objectius bàsics, que fonamentalment són quatre. Primer, el manteniment i reforçament de la seva identitat, de la seva cohesió i de la seva convivència, tres coses que mútuament s'apuntalen i es potencien. Segon, que pugui desenvolupar tot el seu potencial econòmic i la seva capacitat de progrés en tots els ordres. Tercer, que pugui crear una societat equitativa, justa, al servei de la gent, i amb possibilitats per a tothom. Quart, que pugui ser present al món, que pugui projectar-se. Cal afegir, com a cinquè factor, que aquests objectius requereixen uns recursos econòmics suficients.

EL NOU ESTATUT ENS DÓNA en aquests aspectes bàsics més possibilitats. Clarament. Ens en dóna més en llengua, tan bàsica per a nosaltres. Ens en dóna més en immigració, amb tot el que això representa de cohesió, convivència i identitat. Ens en dóna més en possibilitats d'inversió social, de construcció d'una societat equitativa i, també, en inversió en infraestructures. Simplement

ens dóna més poder polític, més gruix institucional i més recursos. Això ningú no ho ha negat.

EL NO, PER TANT, NO ESTÀ JUSTIFICAT. Ni l'abstenció, és a dir, el desinterès.

FA MOLTS ANYS QUE MOLTS CATALANS maldem per més autogovern i per més llibertat. Fa molts anys que, de tant en tant, passem comptes del que hem guanyat i del que hem perdut. Fa 27 anys -el 1979- vàrem poder presentar un balanç positiu. No tant -ja aleshores- com volíem. Però un bon balanç, l'Estatut del 1979. Vàrem sumar més que no pas restar. Després, durant 27 anys, hem anat fent els nostres balanços periòdics. Com fa tothom que seriosament tira endavant un projecte, un projecte d'empresa, un projecte social, un projecte de recerca, un projecte de país. L'hem fet comptant amb una eina de treball, l'Estatut del 79, i en conjunt els balanços han estat bons. Estem millor ara que fa 27 anys. Però ara podrem disposar d'una eina millor. Per seguir fent país. Per seguir defensant la identitat. Per fer més justa la nostra societat. Per créixer. Per ser més ambiciosos.

DES DE LA VIVÈNCIA D'UN CAMÍ LLARG que ve de lluny. Des de la vivència de les falses dreceres. Des de la vivència de les acceleracions intempestives que danyen el motor. Des de l'experiència de més d'una decepció, però també de tants progressos -tants que molts s'hi habituen i no els saben valorar-; des de tot això i des de la confiança que tot això dóna, crec sincerament que ara toca sí.

Jordi Pujol

Expresident de la Generalitat

ARTICLE PUBLICAT AL DIARI AVUI L'ONZE DE JUNY DE 2006